

Competențe specifice vizate	Activitatea desfășurată/organizarea grupului de elevi	Conținut vizat	Resurse materiale/Text suport
<p>1.1 Identificarea semnificației cuvintelor/expresiilor noi din textele informative sau literare; 1.2 Utilizarea unor informații de detaliu din textele literare sau informative; 2.1 Identificarea răspunsurilor corecte 2.2 Formularea de opinii personale despre o povestire și personajele acesteia 2.3 Redactarea de texte scurte, pornind de la o povestire, aplicând regulile de scriere corectă 3.1 Identificarea unor elemente comune între experiența personală și textul literar studiat.</p>	<p>Textul trebuie abordat din perspectiva descifrării emoțiilor și sentimentelor trăite de personajul principal al lecturii (LEUL), elevii fiind încurajați deseori să empatizeze cu acesta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>individual: ex. 2,3 (pag.4), (pag.5), 1(pag.9), 2 (pag.10), cadranul (pg.13)</i> ▪ <i>în perechi: ex. 1(pag.4), ex. 5(pag.5)</i> ▪ <i>în grup: ex. 8(pag. 6), ex. 9(pag.7), ex. 3(pag. 10), ex. 5(pag.11)</i> <p>La exercițiul 1/pg 4 se folosește „Explozia stelară”. Grupați în perechi, elevii formulează întrebări pentru fiecare stelută, realizând conexiuni între ideile descoperite. Dintre acestea se alege cea mai interesantă întrebare pe care o vor adresa colegilor de clasă. Diagrama Venn –ex./pg.5- este formată din două cercuri care se suprapun parțial. Este folosită pentru a arăta similitudinile și deosebirile între cele două texte. Cer completarea acestei diagrame în pereche sau grup. Sistemul SINELG (ex. 3, pag. 10) - cere elevilor ca pe măsură ce citesc textul informativ, să facă niște semne pe marginea lui. Semnele vor fi după cum urmează:</p>	<p>- Căutarea/selectarea/utilizarea unor informații semnificative din textul literar „Leul și cățelușa, L.N. Tolstoi și textele informative despre animale banii românești. -Formularea de întrebări investigative pe baza textelor date. -Identificarea unor similități între experiențele de viață ale elevilor și textele date. -Realizarea unor deducții simple pe baza unor informații din text. -Recunoașterea unor emoții determinate de personaje/întâmplări din texte date. -Formulare de păreri personale susținute cu argumente raportate la întâmplări/ personaje din texte date.</p>	<p>DOOM, dicționar de sinonime, imagini cu lei, <i>diagrama Venn, explozia stelară, Sistemul SINELG</i> Copacul sentimentelor coli A4 imagini cu lei text literar „Leul și cățelușa, L.N. Tolstoi” text informativ „Leul”, „Banii la români”</p>

	<p>√ pentru cunoștințe confirmate de text; - pentru cunoștințe infirmate de text; + pentru cunoștințe noi, neîntâlnite până acum; ? pentru cunoștințe incerte, confuze, care merită să fie cercetate</p> <p>Copacul ideilor – ex. 8/pg 7 - elevilor li se solicită să descopere fragmentele din text care cuprind evenimentele care au declanșat anumite sentimente, să descopere sentimentele <i>Leului</i> în anumite momente ale povestirii.</p> <p>Metoda cadranelor - pag 13 presupune organizarea de către elevi a informațiilor și consemnarea anumitor concluzii într-un organizator/ tabel, în urma citirii textului. Suportul este un spațiu cu patru casete care conțin fiecare câte o sarcină. Sarcinile pot fi diferite de la un text la altul.</p>		
--	---	--	--

Bibliografie:

- Povestea limbii române, caiet de activități pentru clasa a III-a
- Textele informative și imaginile inserate în texte sunt luate de pe internet

LEUL

Leul și cățelușa

de Lev Nikolaevici Tolstoi

La Londra se deschisese o menajerie. Pentru vizitarea ei se cereau bani ori câini și pisici, spre a hrăni sălbăticiunile aduse.

Cineva a vrut să vadă animalele; a prins pe stradă o cățelușă și a dus-o la menajerie. I s-a dat drumul înăuntru să viziteze menajeria, iar pe cățelușă au luat-o și au aruncat-o în cușca unui leu, să o mănânce.

Cățelușa și-a adunat coada și s-a ghemuit într-un colț al cuștii. Leul s-a apropiat de ea și a prins să o miroasă. Cățelușa s-a întins cu labele în sus și a început să dea din codiță. Leul a întors-o pe partea cealaltă. Cățelușa a sărit și s-a așezat în fața leului pe lăbuțele de dinapoi. Leul a privit-o, a scuturat din cap și n-a atins-o. Când stăpânul i-a aruncat în cușcă porția de carne, leul a rupt o bucată și i-a dat cățelușei. Seara, când leul s-a culcat, cățelușa s-a întins lângă dânsul, punându-și capul pe laba lui.

De atunci cățelușa a trăit cu leul, în aceeași cușcă. El mânca ce i se aducea și nu se atingea de cățelușă, uneori se juca cu ea și dormeau împreună.

Odată un domn a vizitat menajeria și și-a recunoscut cățelușa. El l-a rugat pe proprietarul menajeriei să i-o dea. Stăpânul s-a învoit și a chemat cățelușa să o scoată din cușcă. Dar leul și-a zbârlit coada și a răcnit.

Așa au trăit leul și cățelușa un an întreg în aceeași cușcă. După un an însă, cățelușa s-a îmbolnăvit și a murit. În ziua aceea leul nu s-a atins de mâncare, mereu mirosea cățelușa și o pipăia cu labele.

Când a înțeles că a murit, a sărit în sus ca ars, s-a zbârlit, a început să-și biciuiască coapsele cu coada, s-a năpustit în peretele cuștii și a prins să roadă zăvoarele și podeaua.

Toată ziua s-a frământat, s-a zbatut în cușcă și a urlat, apoi s-a întins lângă cățelușa moartă și părea că s-a liniștit. Dar când stăpânul menajeriei a vrut să scoată cățelușa, leul n-a îngăduit nimănui să se apropie de ea.

Închipuindu-și că leul își va uita durerea dacă va căpăta o altă cățelușă, stăpânul i-a vârât în cușcă una vie. Leul însă a sfâșiat-o imediat. După aceea a cuprins în brațe cățelușă moartă și a zăcut așa cinci zile.

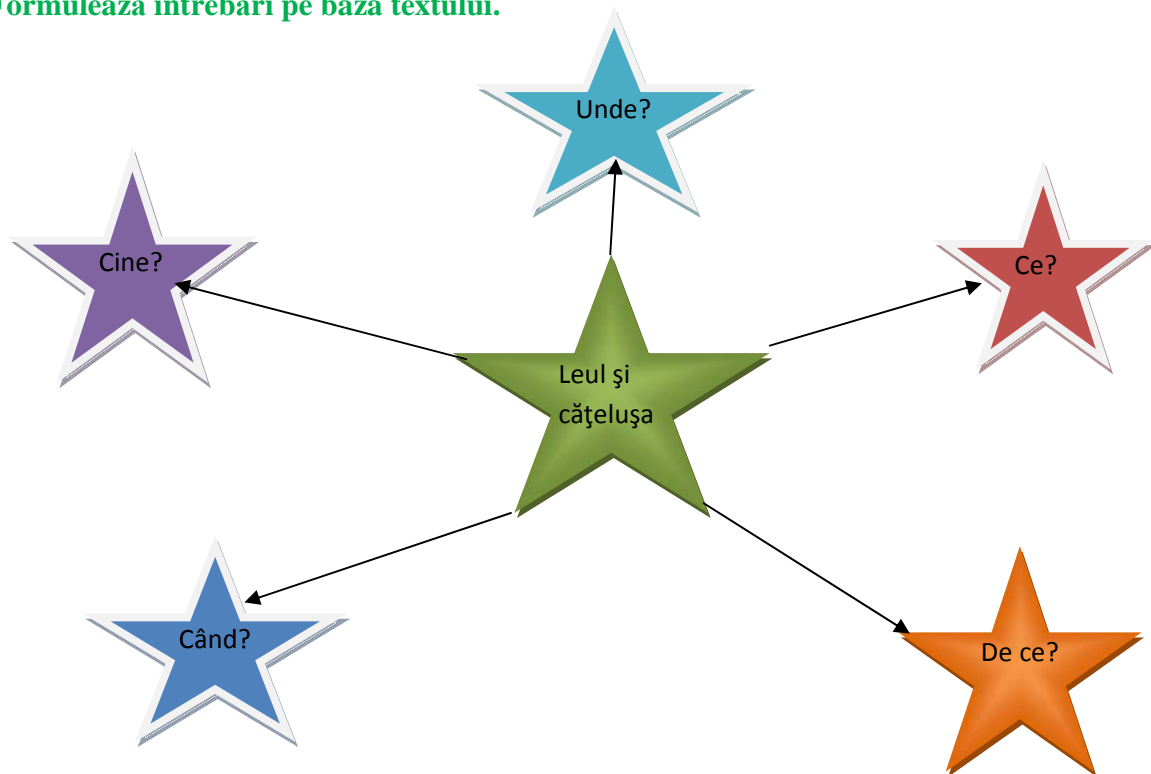
A șasea zi a murit și leul.

Vocabular:

menajerie – loc special amenajat în care sunt ținute și expuse publicului animale sălbatice

n-a îngăduit – n-a permis, n-a dat voie

1. Formulează întrebări pe baza textului.

2. Schelet de recenzie.

a) Scrie într-un enunț despre ce ste vorba în lecție.

b) Scrie un cuvânt sau o expresie care să redea esența textului.

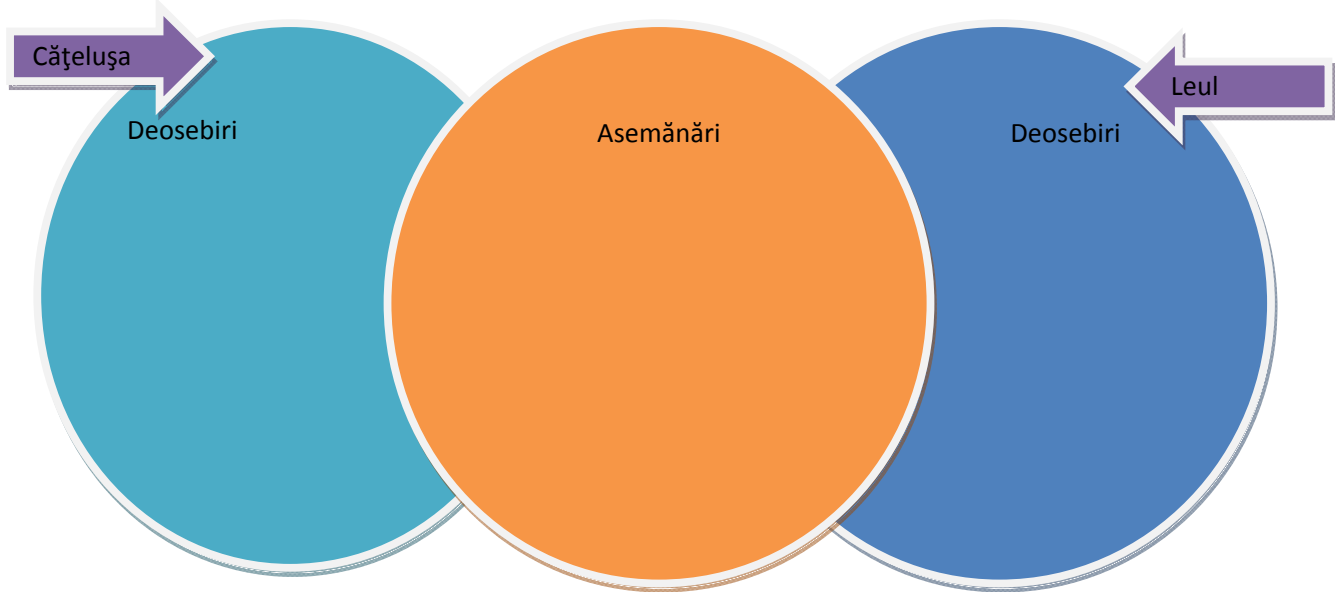
c) Dacă ar fi să dai o culoare textului care ar fi aceasta? De ce?

d) Cel mai interesant/bun lucru din acest text este:

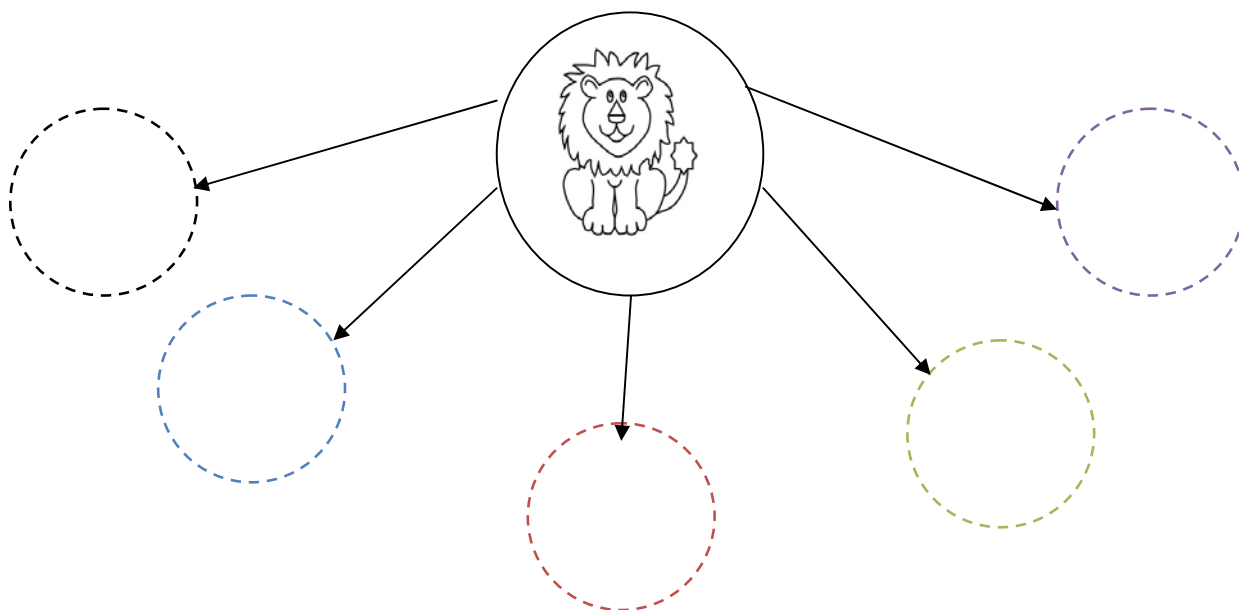
3. Alcătuieste enunțuri în care cuvântul “leu” să aibă înțelesuri diferite.

4. Imaginează-ți că te-ai afla în locul leului. Tu ce ai fi făcut?

5. Diagrama Venn-Euler. Stabilește asemănări și deosebiri între cele două personaje.

6. Când spui mărinimie te gândești la

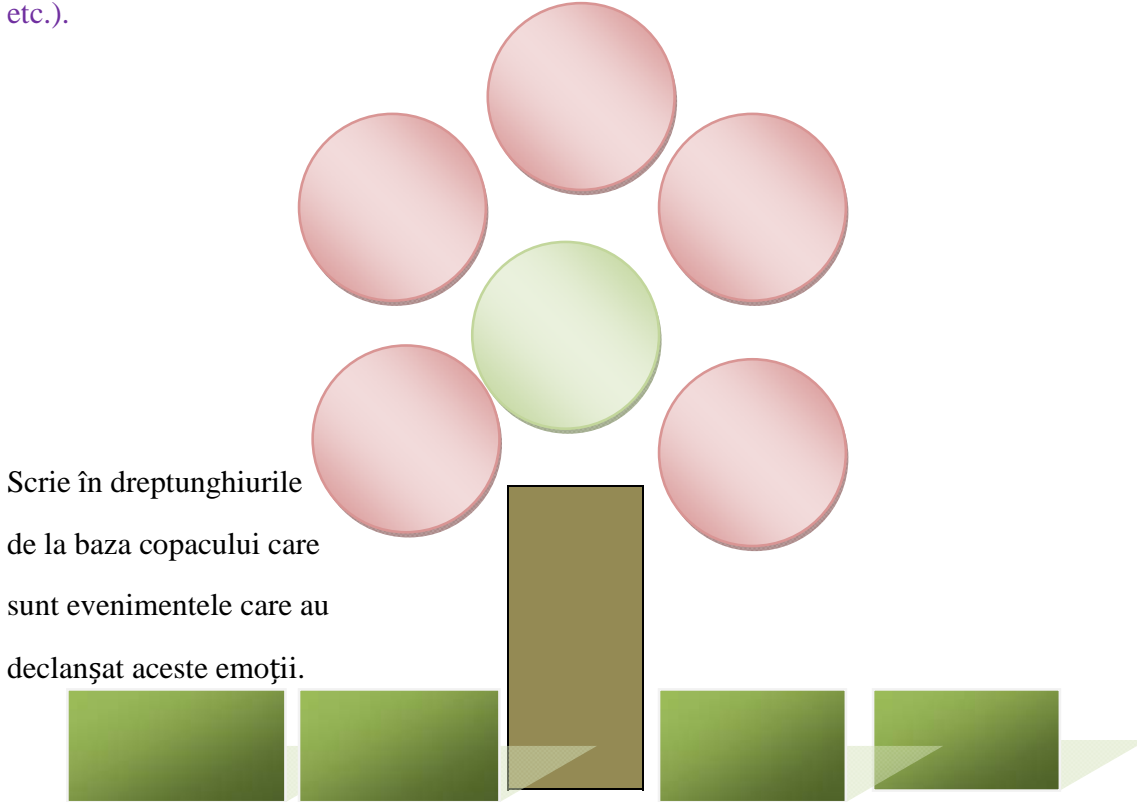
7. Realizează un desen care să surprindă esențialul textului.

Joacă-te!

8. Copacul emoțiilor

Cum te-ai simțit citind acest text? Completează „coroana copacului” cu emoțiile declanșate de întâmplările citite (de exemplu: bucurie, fericire, uimire, tristețe, compasiune, frică, furie, plictiseală, milă, etc.).

9. Lucru în echipă

a) Găsește împreună cu colegii tăi cel puțin trei argumente pentru a recomanda/a nu recomanda prietenilor voștri să citească această lectură. Caută argumente în textul citit.

10. Imaginează-ți un alt sfârșit al acestei întâmplări.

LEUL

Origine

Supranumit *regele animalelor*, *Panthera leo* - leul, face parte din ordinul Carnivora, familia Felidae. Deși până acum circa 10.000 de ani magnificul leu era, după om, cel mai răspândit mamifer terestru mare, astăzi leul asiatic este pe cale de dispariție, iar leul african este declarat specie vulnerabilă.

Leii sunt un simbol care apare des în simbolurile familiilor regale și cavaleriei. Apar până și în arta Chinei, deși nu au trăit niciodată acolo. În arta epocii pietrei, în special în picturile rupestre, se întâlnesc frecvent desene reprezentând lei.

Hrana

Leii sunt prădatori exclusiv carnivori, foarte puternici, care vânează mamifere mari, printre preferatele lor enumerându-se: antilope gnu, antilope impala, zebre, bivoli, mistreti salbatici etc. Femelele leu vânează de obicei în grup, aplicând strategia furișării până în apropierea victimelor. Deși colții leilor sunt foarte ascuțiți și au dimensiuni impresionante (8cm lungime), prada este cel mai adesea omorâtă prin strangulare. Un leu poate mânca la o singură masă chiar și 30 kg de carne.

Aspect

Leul este a doua felină ca mărime, după tigrul. Culoarea blănii sale variază de la galben deschis până la maro-ocru sau chiar roșcat. Există și lei albi, culoarea deschisă a blănii lor datorându-se unei gene recesive. Dimensiunile leilor pot varia în funcție de zona în care trăiesc, însă în medie, femelele cântăresc 120-180 kg, iar masculii 150-230 kg. Lungimea corpului (incluzând capul) la femele variază între 140 și 175cm, iar la masculi între 170 și 250cm. Masculii sunt singurii care au coamă în jurul gâtului și pe piept.

Deși s-au înregistrat cazuri de femele care au trăit 20 de ani, în libertate leii rareori depășesc vârsta de 8 ani. În captivitate însă ei pot ajunge să trăiască chiar și peste 20 de ani.

Comportament

Deși este supranumit și *regele junglei*, leul preferă savanele și câmpiile întinse, însă poate fi întâlnit și în păduri. Leii masculi își petrec o mare parte a timpului odihnindu-se fiind inactivi 20 de ore pe zi, uneori chiar 24. Aceștia pot dormi o zi întreagă, iar după ce se trezesc mănâncă o cantitate mare de hrană. În tot acest timp femelele fac toată treaba, ele vânează.

Leii sunt foarte teritorial și atât masculul cât și femela își vor apăra cu ferocitate teritoriul. Comunicarea în cadrul unui grup de lei este diversă, incluzând vocalizări (mugete, răgete, mârâituri, mieunături, șuierături).

Dintre feline, leul are cel mai puternic răget, auzindu-se de la o distanță de 8km, el fiind emis în special noaptea și având rolul de a semnaliza prezența animalului într-o anumită regiune.

"Regele jungle" se îndreaptă către extincție și totuși oamenii continuă să omoare lei pentru sport. Este timpul ca această practică să înceteze. Grupurile de protecția animalelor sălbatice au trimis o petiție Casei Albe pentru a lista leu african drept specie amenințată și pentru a interzice importul trofeelor de vânătoare.

Cel puțin 5663 de lei au fost uciși pentru trofee între 1998 și 2008. **Acum 100 de ani existau aproape 200.000 de lei în Africa. Numărul lor a scăzut acum la 23.000 - 40.000 și au dispărut deja din 26 de țări.**

Leii, deja amenințați de conflictele cu fermierii asupra terenurilor și de mișcarea habitatelor, suferă și de pe urma cererii de trofee, precum pielea sau alte părți ale corpului.

Vânătorii nu sunt singura amenințare la adresa leilor. Populația din Africa crește rapid și ar putea ajunge la 1,5 miliarde până în 2050. **Zonele sălbatice sunt distruse pentru a face loc agriculturii și străzilor, precum controversata autostradă prin rezervația naturală Serengeti.**

Dicționar:

vulnerabil – fără apărare, fără sprijin;

rupestre – desene realizate pe stânci sau pe pereții peșterilor

gene recesive – pe cale de dispariție

Ai înțeles textul citit? Rezolvă cerințele următoare!

1. Recitește informațiile pentru a răspunde la următoarele întrebări:

- De ce este leul considerat regale animalelor?

- Ce animale reprezintă hrana leului ?

- Unde trăiesc leii?

• Cum comunică leii în cadrul grupului?

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Leul reprezintă simbol al:

- a) curajului și puterii
- b) familiilor regale și cavaleriei
- c) cavalerilor și soldaților
- d) împăraților și regilor

Leul se hrănește cu:

- a) bivoli, vaci, bizoni
- b) zebra, crocodile, maimuțe
- c) antilope, zebra, mistreți
- d) mistrți, manguste, hiene

Culoarea albă a leilor se datorează faptului

că:

- a) sunt bolnavi
- b) trăiesc în junglă
- c) li s-a decolorat blana
- d) unei gene recesive

Greutatea leilor variază între:

- a) 120-180 cm, femelele, 150-230 cm masculii .
- b) 120-180 kg, femelele, 150-230 kg masculii
- c) 120-180 l, femelele, 150-230 l masculii
- d) 120-180 g, femelele, 150-230 g masculii

Gândește, lucrează, spune-ți părerea!

3. Citește cu atenție secvențele în care apar informații despre leu. În timp ce citești, notează pe text simbolul potrivit pentru fiecare enunț în parte, ținând cont de modul cum ai recepționat informațiile cerute.

Folosește următoarele simboluri:

√ pentru cunoștințe confirmate de text;

- pentru cunoștințe infirmate de text;

+ pentru cunoștințe noi, neîntâlnite până acum;

? pentru cunoștințe incerte, confuze, care merită să fie cercetate

Completează apoi, cu sinceritate, tabelul următor.

√	-	+	?

Banii la români

Primele monede au apărut pe teritoriul României la malul Mării Negre, în cetățile grecești. Au circulat atunci drahme de bronz ori argint, stateri de aur și tetradrahme de argint. Geto-dacii au imitat monedele grecești, dar tehnicile de batere a acestora erau primitive.

După anul 1000, au început să apară și **monede locale** - dinari, ducați, taleri de argint și șilingi de bronz în Țara Românească, groși, dinari, taleri de argint și șilingi de bronz în Moldova, ducați de aur, taleri, dinari de argint și șalăi de aramă în Transilvania.

În Țările Române au circulat și **monede străine**: dinarul de argint, asprul de argint, grosul de argint, ducatul de aur, florinul de aur, dinarul unguresc de argint, altîn-zlotul turcesc de aur, leul olandez de argint, ducatul olandez de aur, talerii olandezi de argint, testonul de argint, piastrul turcesc de argint, mahmudeaua de aur, icosarul de aur, ducatul unguresc de aur, ducatul austriac de aur.

Apariția „leului”

Spre sfârșitul secolului al XVI-lea, dintre toate felurile de taleri de argint (monede de dimensiuni mari, cântărind peste 25 de grame) care au pătruns și au circulat în Principatele Române, unul singur a

cunoscut un destin cu totul special. Este vorba despre **talerul – olandez „Lowenthaler”, numit de români „leu”** pentru ca pe reversul său apărea figura unui leu rampant (ridicat în două labe). Această monedă a circulat până pe la 1750 și a intrat atât de bine în conștiința colectivă a românilor, încât a devenit o monedă de referință. Chiar și după dispariția leului din circulație, prețurile au continuat să fie calculate în această monedă până la 1867, când

aveau să fie bătute primii lei românești.

Primul leu

La 22 aprilie 1867 este stabilită moneda națională **leu**, ca o monedă bimetalică cu etalonul la 5 grame de argint sau 0,3226 grame de aur și având 100 de diviziuni, numite **bani**. Primele monede emise au fost cele divizionare din bronz, de 1 ban, 2 bani, 5 bani și 10 bani,

bătute în Anglia în 1867.

Ai înțeles textul citit? Recitește informațiile pentru a răspunde la următoarele întrebări:

<p>1. Dă exemplu de 3 monede locale și 3 monede străine care au circulat pe teritoriul țării noastre după anul 1000?</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>1. De unde își trage originea leu românesc?</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>2. La ce dată s-a stabilit moneda națională leu ?</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>1. Imaginează-ți o altă denumire pentru banii românești.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>